

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 151/15

KLAGER: Lasse Robert Øverlier
ADRESSE: 442 Street, 2825 Phnom Penh, Kambodsja
fairtrade@caring-hands.no
PUBLIKASJON: Oppland Arbeiderblad
PUBLISERINGSDATO: 07.05.2015
STOFFOMRÅDE: Diverse
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Samtidig imøtegåelse, kontroll av opplysninger
REGISTRERT: 11.05.2015
BEHANDLET I PFU: 23.06.2015
BEHANDLINGSTID: 42 dager
KLAGEGRUPPE: Organisasjon
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Oppland Arbeiderblad publiserte **torsdag 7. mai 2015** en nettartikkel med tittelen «**Samler inn til fattige barn, men useriøse utnytter givergleden**».

Videre i artikkelen:

«Telefoninnsamling til «gode formål» skjer fortsatt i stor utstrekning i Gjøvik-distriktet. Innsamlingskontrollene advarer mot useriøse aktører. Daglig leder og advokat Børre Hagen i Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge sier han i utgangspunktet bare kan rope ulv, ulv for å advare givere. Nå vil han ha en større interesse fra politi/påtalemyndigheten i slike saker.

God butikk

I Gjøvik/Toten er det svært ofte gjengangere i bransjen. Telemarketing-selskap ringer opp folk og spør om de vil gi penger til fattige barn verden over. Mange gir, men hvor havner pengene? Børre Hagen og hans kolleger i Innsamlingskontrollen ivaretar givernes interesser.

- Det som kjennetegner de useriøse organisasjoner, er at kun en meget liten del av det som samles inn tilfaller formålet. I tillegg er det et gjennomgående trekk at disse organisasjonene heller ikke vil opplyse om de økonomiske forholdene. Vi har ikke kjennskap til hvor mye som samles inn. Men at det er tale om meget betydelige beløp er det liten tvil om.

Giver advarer

En kvinne fra Romerike ringte for en tid siden OA og ville advare mot useriøse innsamlere. Hun ønsket å gi 500 kroner til Foreningen Caring Hands for å gi et bidrag til fattige barn i Burma. Men da hun kom i kontakt med totningen Lasse R. Øverlier, mannen bak foreningen, ble hun svært skeptisk. Hun ville sende pengene, men fikk beskjed om sette pengene inn på Øverliers konto. På giroen skulle hun bruke adressen Kalkvegen 5, Gjøvik. Hun sier hun ble rasende da innehaveren sa han hadde problemer med å opprette konto for Caring Hands. Å sette inn 500 kroner på hans private konto med en mottakeradresse i Gjøvik var helt uaktuelt. Hun advarer nå andre mot å gi til Foreningens Caring Hands. Hele opplegget bærer preg av å være svindel, mener hun. Øverlier opplyste til OA i fjor høst at Caring Hands ikke har samlet inn ei eneste krone.

Tilsvarende artikkel ble publisert i papirutgaven påfølgende dag, med en noe annen tittel.

KLAGEN:

Klageren er mannen som blir omtalt som mannen bak foreningen Caring Hands. Han har anført brudd på samtlige punkter i Vær Varsom-plakaten. Han viser imidlertid til at han ikke er blitt kontaktet av Oppland Arbeiderblad før publisering og at artikkelen er laget på 100 % usannheter.

Klager opplyser at «journalist burde passe seg etter at han er blitt stevnet en gang allerede, for rettsak til høsten?». Han opplyser at dette blir andre gang han anmelder journalisten for usannheter og ærekrenkelsler. I klagen anfører han at han aldri har vært i kontakt med kvinnen som er sitert i artikkelen og at «vi» (les: Caring Hands; sekr. anm.) ikke driver med innsamling. Videre viser han til at Foreningen Caring Hands har egen konto.

Han forventer at Oppland Arbeiderblad bringer en beklagelse.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har ikke vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet. Fra redaksjonens side vises det til at det er vanskelig å føre en saklig dialog med klageren. Det opplyses at klageren har kommet med en rekke konkrete trusler som avisen har sett seg nødt til å bringe videre til politiet.

TILSVARSRUNDEN:

Oppland Arbeiderblad (OA) avviser klagen. Avisen opplyser at det er vanskelig å få kontakt med klageren og at all kommunikasjon har foregått via Facebook. «Vi ser i ettertid at vi nok kunne ha forsøkt også denne kanalen før vi slo oss til ro med at han ikke var å få tak i i sakens anledning. Journalisten har egen Facebook-konto, men er ingen aktiv Facebook-bruker, og bruker ikke Facebook i sitt arbeid. Nyhetsledelsen kunne imidlertid ha tatt dette ansvaret.»

Avisen bekrefter å ha mottatt dokumentasjon i ettertid, men anfører at dette ikke kan ses på verken som dokumentasjon eller bevis, og at man derfor ikke har publisert noe tilsvarende fra klageren.

Redaktøren noterer at klageren har vist til brudd på samtlige 41 punkter i Vær Varsom-plakaten, men mener selv at det er fire punkter som er relevante.

3.1 – identifisering av kilder: Kvinnen som er intervjuet ønsket å være anonym og politiet har tidligere ilagt klageren besøksforbud mot en tidligere samarbeidspartner og hans familie etter trusler, noe redaksjonen også har opplevd. Derfor ble kildens ønske om anonymitet etterkommet.

3.2 – faktakontroll: Avisen anfører at man ikke hadde noen grunn til å tvile på kildens opplysninger om at klager hadde bedt henne bruke hans private konto til innsamlingsformål.

4.14 – samtidig imøtegåelse: « - Vi mener å ha gjort ærlige forsøk på å få tak i (klageren), men tar selvkritikk på at vi ikke tenkte på å bruke Facebook som kanal. Vi vurderte likevel informasjonen som viktige opplysninger som burde trykkes.»

4.15 – tilsvarende rett: Avisen mener uttalelsen klageren sendte redaksjonen etter publiseringen ikke var av en slik karakter at den holdt seg innenfor de krav som punktet stiller. Ifølge avisen ble kommunikasjonen avbrutt da truslene «begynte å hagle». (Tilsvaret er vedlagt i mailkorrespondansen med klageren – datert 9. mai og er også gjengitt i klagen.)

Klageren svarte slik:

«Når (det) kommer til punkt 3.2. Jeg har aldri snakket ned noen kvinne angående å bruke egen konto til innsamling. Vi har aldri eller kommer aldri til å drive egen innsamling. Og hvis jeg skulle snakket med denne kvinnen måtte hun personlig oppsøkt meg i Spania eller i Kambodsja. Og det at Journalist har prøvd å få tak i meg, for å innhente fakta er bare tøv. Jeg har SAMME epostadresse som vi brukte når vi snakket sammen for over et år siden og Journalist viste til noe i den eposten i saken. Og det at de har forsøkt å ringe meg her i Kambodsja er også bare tull.

Jeg ville veldig gjerne tatt opp denne saken med journalist, da vi forholder oss 100% til norske lover og regler. Og de har jeg har ALDRI oppholdt meg i Tanzania, så bare der ser man hvor grundig research de har gjort.

Og det vi holder på med kunne jeg enkelt dokumentert i løpet av 5 min med mine kontrakter og hva vi gir til fabrikkene, vi driver fairtrade med. www.caring-hands.no

Så jeg ønsker helt klart at OA tar ansvar og beklager i både nettutgave og papirutgave.

For begge innlegg angående meg om mine anliggender, da vi ikke driver med innsamling, men hjelp til selvhjelp.

Hvis OA ikke etterkommer disse krav, ser jeg ingen annen utvei enn å anmelde dem for ærekrenkelse, da jeg kan vise til alle kontrakter og hva vi benytter våre midler til, noe journalist hadde fått om han bare hadde sendt meg en epost på adressen han hadde!!!»

Oppland Arbeiderblad har ikke hatt ytterligere kommentarer bortsett fra å imøtegå klagerens opplysning om at han ikke er bosatt i Tanzania. Som dokumentasjon har avisen vedlagt kopi av klagerens Facebook-side.

Klageren har i en e-post opplyst at han aldri har bodd i Tanzania.

